

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIA-359/11 A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola a Mateřská škola J. A. Komenského, Praha 6, U Dělnického cvičiště 1
Sídlo:	U Dělnického cvičiště 1/1100, 169 00 Praha 6 - Břevnov
IČO:	48 133 817
Identifikátor:	600 039 170
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Luděk Soustružník, ředitelem školy
Zřizovatel:	Městská část Praha 6, Čs. Armády 23/601, 160 52 Praha 6 - Bubeneč
Místo inspekční činnosti:	U Dělnického cvičiště 1/1100, 169 00 Praha 6 – Břevnov; Mládeže 19/1788, 169 00 Praha 6 - Břevnov
Termín inspekční činnosti:	8. – 11. března 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost byla vykonána v základní škole podle § 174 odst. 2 písm. a), b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, k termínu inspekce (dále školský zákon). Inspekční činnost byla vykonána v mateřské škole podle § 174 odst. 2 písm. b), c) školského zákona k termínu inspekce.

Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona.

Aktuální stav školy

Organizace vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny v souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení. K termínu inspekce základní škola (dále ZŠ) vzdělávala 209 žáků v 11 třídách. Jejich počet se za poslední tři roky výrazně neměnil. Mateřská škola (dále MŠ) vzdělávala 96 dětí, z toho je 34 v posledním ročníku před vstupem do základní školy, 12 má odloženou povinnou školní docházku. Kapacita ZŠ (450) je naplněna na 46%, MŠ (100) na 96%.

Žáci se vzdělávají podle *Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání J. A. K.* (dále ŠVP ZV) kromě 5. ročníku, kde dobíhá vzdělávací program *Základní škola*. MŠ realizuje *Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání* s motivačním názvem *Pojďte, budeme spolu poznávat svět* (dále ŠVP PV). V ZŠ vyučuje 18 odborně kvalifikovaných učitelů včetně ředitele. Vzdělávání v MŠ zajišťuje 7 učitelek včetně vedoucí učitelky, dvě jsou bez odborné kvalifikace. ZŠ aktuálně poskytuje péči 54 žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), z toho 21 podle individuálních vzdělávacích plánů (dále IVP), u dvou žáků s IVP pomáhá asistentka pedagoga. Od minulé inspekce v ZŠ došlo ke zlepšení materiálních předpokladů vzdělávání. Škola získala titul *Ekoškola* a stala se fakultní školou Filosofické fakulty Univerzity Karlovy.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Vzdělávací nabídka ZŠ odpovídá jejímu zaměření na poskytování všeobecného vzdělávání s důrazem na ICT, cizí jazyky, matematiku a environmentální vzdělávání. Akcentovaná je péče o žáky se SVP. V souladu se zaměřením je využita disponibilní časová dotaci v ŠVP na 1. i 2. stupni. Nabídku volitelných předmětů (*Německý jazyk, Pohybové a sportovní aktivity, Informatika*) doplňují všestranně orientované nepovinné předměty a zájmové kroužky. Prioritou ŠVP PV je individuální přístup k dětem, podpora jejich aktivity a kontakt s přírodou. Dále jim nabízí zájmovou výuku angličtiny, plavání, keramiky a hry na flétnu.

Žáci ZŠ byli při výuce většinou samostatní, tvořiví, s dovednostmi spolupracovat a aplikovat nabyté vědomosti. Činnostní učení, názorná výuka, pozorování, práce s chybou, využití interaktivní tabule i mezipředmětové souvislosti působily motivačně a zároveň u nich upevňovaly klíčové kompetence. Při práci s uměleckým textem si rozvíjeli čtenářské dovednosti. Srozumitelný výklad učitelky a názorné pomůcky přispěly k pochopení dějinných souvislostí žáky. Jejich komunikativní schopnosti v jazykovém vzdělávání zvyšovalo běžné používání cizího jazyka v konverzaci ve skupinách i s učitelkami a účinné využití reálií. Atmosféra ve třídách byla vstřícná a přátelská.

Děti v MŠ byly velmi zaujaté při zvolených spontánních činnostech, dovedly řešit různé didaktické úlohy i navrhnout jiná řešení. Při námětových a konstruktivních hrách dobře komunikovaly a zvládaly počátky kooperace. Při řízených činnostech projevíly velmi dobré intonační i rytmické dovednosti, uměly propojit hudbu s pohybem. V jedné třídě byly písně z hlediska intonace a rytmu zvoleny nevhodně. V rozhovorech na různá témata děti velmi dobře reagovaly na otevřené otázky. Vysokou úroveň měly jejich poznatky o přírodě i schopnosti vyvozovat souvislosti. Tam, kde učitelka chtěla zahrnout co nejvíce souvislostí, byl rozhovor pro děti obsahově nepřehledný a neumožnil jim pochopit smysl. Při pohybových aktivitách respektovaly stanovená pravidla, a i když celková úroveň cvičení byla spíše podprůměrná, motorické dovednosti dětí byly standardní. S velkou mírou soustředění řešily úkoly z oblasti předmatematické gramotnosti (např. puzzle, porovnávání detailů, třídění). Vztahy mezi dětmi byly přátelské, starší zcela přirozeně pomáhaly mladším. Ve většině případů respektovaly dohodnutá pravidla chování a byly samostatné.

ZŠ sleduje a projednává úspěšnost žáků při jednáních pedagogické rady a v metodických orgánech druhého stupně. Vedení školy přistoupilo k pravidelnému hodnocení výsledků vzdělávání stanovenými ve ŠVP. Učitelé postupně vytvářejí testové baterie, které jsou nastaveny směrem k průřezovým tématům, klíčovým kompetencím a mezipředmětovým vztahům. Průběžné výsledky vnitřní evaluace ukazují správnost vzdělávacích priorit školy. Srovnávacím regulátorem je pravidelně využívané externí hodnocení Scio. Výsledky

především 6. ročníku se v posledních třech letech pohybují v pásmu lepšího průměru s drobnými výchylkami směrem k nadprůměru hlavně v matematice a informační gramotnosti. Pro vyváženost výsledků vzdělávání mluví i minimální odchod žáků na víceletá gymnázia (tři za poslední tři roky). To se pozitivně projevuje v sociálním i vědomostním rozvrstvení jednotlivých tříd. V letošním školním roce vedení školy unikla neúspěšnost vzdělávání v 1. pololetí při přechodu z 5. do 6. ročníku. Zhoršení známek u některých žáků až o dva stupně v jednotlivých předmětech a nepříznivé výsledky v nových předmětech *fyzika* a *výchova k občanství* je alarmující. Analýza záznamů ve školní matrice ukázala obdobný problém v udělování výchovných opatření. Evidentní nevyváženost mezi kázeňskými opatřeními a pochvalami v neprospěch pochval není motivační. Nicméně bylo zjištěno, že pedagogové přistupují velmi uvážlivě ke sníženým známám z chování a žáci mají minimum neomluvených hodin. Výrazným pozitivem školy je pořádání vzdělávacích žakovských výjezdů navazujících na ŠVP. Za sledované období jich bylo 46. Žáci se pravidelně zúčastňují sportovních, uměleckých a vědomostních soutěží na úrovni obvodních a krajských kol. V MŠ jsou vzdělávací výsledky standardní, zejména u nejstarších dětí velmi dobré, ačkoliv průběh vzdělávací práce byl během hospitací nevyrovnaný.

V ZŠ poskytuje kvalitní a komplexní poradenské služby žákům, jejich rodičům i učitelům *Školní poradenské pracoviště* zřízené v letošním školním roce v rámci projektu ESF z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost *Rozvoj školních poradenských pracovišť – Vzdělávání- Informace – Poradenství* ve spolupráci s *Institutem pedagogicko-psychologického poradenství ČR*. Jeho činnosti v souladu s platnými předpisy zajišťují výchovná poradkyně, která je i speciální pedagožkou, školní psychologka a metodička prevence. IVP zpracované v souladu s právním předpisem dvakrát ročně vyhodnocuje a koriguje podle dosažených výsledků ve vzdělávání žáků. Speciální pedagožka poskytuje podle IVP žákům pravidelnou individuální péči zaměřenou na nápravu poruch. MŠ má v oblasti poradenství nadstandardní podmínky, protože kromě funkční spolupráce s obvodní pedagogicko-psychologickou poradnou může využívat služeb speciálního pedagoga a školního psychologa základní školy.

Prevence sociálně patologických jevů probíhá podle plánu pro jednotlivé ročníky ZŠ. Její součástí jsou různé konkrétně zaměřené programy a besedy ve třídách, zájmová činnost žáků, adaptační výjezdy 6. tříd i vzdělávání pedagogů. Spolupráce s *Prev-centrem* a jeho práce s třídními kolektivy přispívá k vytváření dobrého třídního i školního klimatu.

Škola dbá na bezpečnost a zdraví žáků a dětí, průběžně je poučuje o bezpečném chování. Rezervy byly shledány v pitném režimu v MŠ, kdy děti mají nabídku nápoje až při podávání svačiny, takže se nevytváří potřebný návyk průběžného pití.

Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona

Ředitel byl jmenován do funkce v roce 2005 a pro její výkon splňuje stanovené předpoklady. Vedením MŠ pověřil od 1. února tohoto školního roku novou vedoucí učitelku, která má vzhledem ke svému vysokoškolskému vzdělání předpoklady pro úspěšné zvládnutí funkce. Při hodnocení realizovaných hospitací prokázala výborné analytické schopnosti i odbornou připravenost. Kvalitu řízení školy snižují nedostatky v oblastech vnitřní kontroly. Ve vedené dokumentaci ČŠI zjistila:

- ve školní matrice MŠ chybí u většiny dětí odkaz na zdravotní způsobilost potvrzenou na přihláškách,

- ŠVP PV není v souladu s požadavky RVP PV, je nutné dopracovat kapitoly *Identifikační údaje, Podmínky vzdělávání, Vzdělávací obsah a Evaluační systém*,
- vlastní hodnocení školy neobsahuje v některých oblastech návrhy příslušných opatření ke zlepšení úrovně vzdělávání,
- v některých třídních knihách ZŠ chybí průkazné záznamy o probraném učivu,
- školní řád ZŠ neobsahuje některá pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, v MŠ neobsahuje práva a povinnosti dětí a způsob jejich ochrany před sociálně patologickými jevy,
- záznamy z pedagogických rad v obou školách nedokládají projednávání všech zásadních pedagogických dokumentů, v ZŠ také opatření týkajících se vzdělávací činnosti.

Ostatní dokumentace (rozhodnutí ředitele školy o právech a povinnostech v oblasti státní správy, výroční zprávy o činnosti školy, rozvrh vyučovacích hodin, knihy úrazů) je v souladu s právními předpisy. Při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání ředitel postupuje podle kritérií, která jsou v souladu se školským zákonem. Pro tento školní rok nemohl vyhovět 15 zájemcům o přijetí, několik dětí bylo přijato později na uvolněná místa.

Ze záznamů v třídních knihách 9. tříd ve školním roce 2008/2009 a 2009/2010 vyplývá, že nebylo probráno učivo dějepisu týkající se období 2. poloviny 20. století. V žákovských knížkách některých tříd chybí zápisy klasifikace z některých vyučovacích předmětů především výchovného charakteru a všech složek předmětu český jazyk a literatura.

Ředitel zajišťuje informovanost i účinnou spolupráci se zákonnými zástupci žáků a dětí. O vzdělávací nabídce školy informuje veřejnost standardními postupy. *Sdružení rodičů* má možnost ovlivňovat život školy, kterou podporuje i finančně. K ověření názorů zákonných zástupců žáků a dětí na kvalitu školy jsou využívány také dotazníky, na jejichž výsledky škola reaguje. Ve vztahu ke školské radě ředitel plní povinnosti v souladu s právními předpisy. Škola dobře kooperuje se zřizovatelem, který ji podporuje v materiální oblasti i při vzdělávání (cizí jazyky, environmentální vzdělávání, adaptační kurzy žáků). Na vytváření příznivého školního klimatu se podílí také žákovský parlament. Kontakty s evropskými školami např. ve Velké Británii a v Německu podporují rozvoj jazykových dovedností žáků. Pro děti MŠ jsou přínosné zejména možnosti poznávat prostředí ZŠ, vyzkoušet si práci v počítačové učebně, cvičení v tělocvičně či návštěva knihovny. Také společné akce přispívají ke kvalitní spolupráci.

Dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků věnuje ředitel potřebnou pozornost. Absolvoval vysokoškolské studium pro vedoucí pedagogické pracovníky. Výchovná poradkyně ukončila studium pro tuto specializaci. Dvě učitelky MŠ studují požadovaný obor ke splnění odborné kvalifikace. Pedagogové si průběžně prohlubují kvalifikaci účastí v kurzech a seminářích zaměřených na rozšíření počítačových dovedností, prevenci šikany, práci s žáky se SVP, didaktiku jednotlivých předmětů, tvorbu ŠVP atd. Začínajícím učitelkám stanovil ředitel zkušené uvádějící kolegyně.

Učitelé se snažili do vzdělávání implementovat účinné edukační strategie. K nejvíce využívaným patřily výklad, rozhovor, práce s učebnicemi, učebními texty, samostatná práce i činnosti ve skupinách. Názornost výuky, vhodné využití ICT techniky k prezentaci učiva, mezipředmětové souvislosti, heuristický přístup k učení i drobné didaktické hry podporovaly efektivitu vzdělávání. Učitelé zatím v minimální míře využívají individualizaci a diferenciaci výuky a žáky nevedou k sebehodnocení. Individuální přístup k žákům se SVP byl patrný z jejich písemností (doplňovací cvičení místo diktátů, zohledněná klasifikace). Určitým rizikem byla v jednom případě nižší úroveň rozvoje

čtenářství. Učitelka nediferenciovala žáky podle jejich čtenářských možností. Nevedla je k porozumění a přemýšlení o textu.

Učitelky **MŠ** se snaží zohledňovat individuální potřeby dětí. Sledují jejich vzdělávací pokroky, avšak záznamy vedou pouze o dětech s odloženou povinnou školní docházkou. K naplnění požadavku individualizace vzdělávání, je třeba vést tyto záznamy o všech dětech a doplnit je o pedagogické záměry. Výrazně pozitivní vliv má věkově smíšené uspořádání tříd, a to zejména na sociální zrání dětí.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu za sledované období posledních tří let škola používala efektivně a hospodárně, v souladu s účelem, na který byly přiděleny. Významným zdrojem byly i prostředky z rozvojových programů, které přispěly ke zkvalitnění podmínek vzdělávání a vyšší motivaci zaměstnanců školy. Zřizovatel se podílel na provozním financování i na účelových dotacích (Brána jazyků ZŠ, Brána jazyků MŠ, Otevřený svět Anglie, Rakousko). Podporuje regeneraci investic (rekonstrukce budovy ZŠ, školního hřiště, hygienického zázemí pro tělesnou výchovu, v MŠ renovace nového oddělení). Ke vzdělávání žáků se ŠVP jsou mzdové prostředky získávány prostřednictvím MHMP. Management školy získává další finance z doplňkové činnosti, z pronájmů, v menší míře i ze sponzorských darů. Z vlastních zdrojů financovala ZŠ např. nákup interaktivních tabulí a sportovního vybavení.

Materiální vybavení **ZŠ** je na standardní úrovni. Průběžně dochází k obnově nábytku. Škola disponuje sportovním areálem s multifunkčním hřištěm, řadou odborných učeben včetně počítačových a multimediálních. U tělocvičny ZŠ jsou plánovány investice na revitalizaci. Současný stav s nevhodně umístěným náradím je bezpečnostním rizikem. Prostředí budovy **MŠ** je upravené a vybavené bezpečnostními prvky. V pořádku však není její technický stav. Největším problémem jsou stará (a velmi dlouho nemytá) okna, dále zatékání na několika místech a stav sociálního zařízení u třech tříd. Ty jsou velmi dobře vybavené nábytkem, hračkami, pomůckami i doplňky.

Celkové hodnocení školy

Vzdělávací nabídka školy vycházející z jejího zaměření je standardní a podporuje rozvoj žákovských kompetencí. Od poslední inspekce se zlepšily poradenské služby efektivní činností Školského poradenského pracoviště. Škola dbá na bezpečné prostředí, rizikem však je stav tělocvičny a budovy MŠ. Pro kvalitní naplňování ŠVP je přínosná její spolupráce s řadou partnerů.

Ředitel zajistil zlepšení personálních, finančních i materiálních předpokladů vzdělávání. Určitá rizika vyplývají z nedůsledné kontrolní činnosti. Byly zjištěny tyto nedostatky, které je nutno odstranit:

- *vzdělávání ve vyučovacím předmětu Dějepis se musí uskutečňovat podle ŠVP ZV v souladu s § 3 odst. 3 školského zákona,*
- *ŠVP PV musí být v souladu s RVP PV dle § 5 odst. 1 školského zákona,*
- *záznamy z pedagogických rad musí dokládat, že ředitel důsledně projednává všechny zásadní pedagogické dokumenty a v ZŠ také opatření týkající se vzdělávací činnosti podle § 164 odst. 2 školského zákona,*
- *školní řád ZŠ musí obsahovat všechna pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků dle § 52 odst. 4 a 5 školského zákona, v MŠ musí obsahovat podrobnosti k výkonu práv a povinností dětí a podmínky jejich ochrany před sociálně patologickými jevy v souladu s § 30 odst. 1 písm. a) a c) školského zákona,*

- *vlastní hodnocení školy musí být zpracováno v souladu s § 8 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů,*
- *školní matrika musí obsahovat všechny údaje o dítěti v souladu s § 28 odst. 2 školského zákona,*
- *třídní knihy musí obsahovat průkazné údaje o poskytovaném vzdělávání a jeho průběhu v souladu s § 28 odst. 1 písm. f) školského zákona,*

Ve vzdělávání většina učitelů využívá efektivní metody a formy práce. Je zapotřebí více využívat individualizaci a diferenciaci výuky a podporovat sebehodnocení žáků.

Práce s výsledky vzdělávání žáků jsou systematické a průkazné. Určitým rizikem je neúspěšnost žáků při přechodu z nižšího na vyšší stupeň vzdělávání i jejich sankcionování v podobě četných kázeňských opatření.

Vzdělávací výsledky v mateřské škole jsou standardní.

V základní škole proběhla tematická inspekce zaměřená na ověření schématu pro hodnocení podpory rozvoje sociální a přírodovědné gramotnosti v oblastech RVP ZV Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 30 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky nebo na e-podatelnu posta@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká, a v Pražském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Praze dne 25. března 2011

(razítko)

Mgr. Boris Tvarůžek, školní inspektor

Boris Tvarůžek v.r.

Ing. Jiří Bartoš, přizvaná osoba

Bartoš Jiří v.r.

Mgr. Alice Bláhová, školní inspektorka

Alice Bláhová v.r.

Mgr. Noëlle Kleinová, školní inspektorka

Kleinová v.r.

Mgr. Marie Poesová, školní inspektorka

M. Poesová v.r.

Ing. Michaela Petrášková, kontrolní pracovnice

M. Petrášková v.r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Praze dne.30. 3. 2011

(razítko)

Mgr. Luděk Soustružník, ředitel školy

Mgr. L. Soustružník v.r.

